

Sygn. akt III AUa 311/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 grudnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Rodak

Sędziowie: SSA Anna Szczepaniak-Cicha

SSA Beata Michalska (spr.)

Protokolant: st. sekr. sąd. Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 grudnia 2017 r. w Ł.

sprawy **J. F.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W.**

o emeryturę

na skutek apelacji J. F.

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 22 grudnia 2016 r. sygn. akt VI U 1964/14

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 311/17

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Płocku wyrokiem z dnia 22 grudnia 2016r., w sprawie o sygn. akt VI U 1964/14, oddalił odwołanie J. F. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych III Oddziału w W. z dnia 8 października 2014r., odmawiającej mu prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym na podstawie art.184 i art.32 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t.: Dz.U. z 2017r., poz.1383).

Rozstrzygnięcie zapadło po następujących ustaleniach faktycznych i prawnych:

J. F., ur. (...), w dniu 29 września 2014 r. złożył w organie rentowym wniosek o przyznanie emerytury w niższym wieku z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazał okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 24 lata, 5 miesięcy i 16 dni.

Wg ustaleń Sądu Okręgowego, wnioskodawca był zatrudniony w firmie (...) S.A. w S. w okresie od dnia 24 sierpnia 1973 r. do dnia 31 lipca 1976 r., przy czym w okresach: 24.08.1973r.- 30.09.1973r.; 01.10.1973r.- 28.02.1975r.; 01.03.1975r.-31.07.1976r. był zatrudniony na stanowiskach: ślusarza, ślusarza remontowego oraz spawacza. (...) S.A. w S. wystawił wnioskodawcy świadectwo pracy w warunkach szczególnych, w którym wskazał, że odwołujący: - od 24.08.1973r. do 30.09.1973r. - stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace polegające na bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń oraz prace budowlano - montażowe i budowlano - remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie na stanowisku: ślusarz

-spawacz, na którym praca wykonywana była stale i bezpośrednio przy stanowiskach wymienionych w wykazie - Wykaz A dział XIV, poz.25, pkt 1 stanowiącym załącznik Nr 1 do Zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego Nr 7 z dnia 7 lipca 1987 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego; - od 01.10.1973r. do 28.02.1975r. - stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace polegające na oczyszczaniu albo naprawianiu aparatów lub pojemników (np. cystern, zbiorników itp.) po produktach toksycznych, żrących i parzących oraz prace wewnątrz cystern, kotłów, zbiorników, aparatów i kanałów technologicznych na stanowisku: ślusarz remontowy, wymienionym w wykazie - Wykaz A dział IV, poz.39, pkt 6 stanowiącym załącznik Nr 1 do Zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego Nr 7 z dnia 7 lipca 1987 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego; -od 01.03.1975r. do 31.07.1976r. - stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym na stanowisku: spawacz, wymienionym w wykazie - Wykaz A dział XIV, poz.12, pkt 1 stanowiącym załącznik Nr 1 do Zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego Nr 7 z dnia 7 lipca 1987 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego.

W okresie od 24 października 1973 r. do 14 lutego 1975 r. J. F. odbywał zasadniczą służbę wojskową

Odwołujący w okresie od dnia 09 sierpnia 1976 r. do dnia 30 listopada 1992 r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w W., w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku monter – spawacza, z przerwą na pracę na budowie eksportowej od 10 czerwca 1986r. do 20 czerwca 1989 r. i od dnia 01 stycznia 1992r. do dnia 30 listopada 1992r. z tytułu korzystania urlopu bezpłatnego. Faktycznie podczas pracy w (...) wnioskodawca zajmował się spawaniem instalacji ciepłowniczej i spawaniem produkcji opancerzonej dla wojska.

W okresie do 10 czerwca 1986 r. do 20 czerwca 1989r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) na budowie eksportowej w Niemczech, na stanowisku spawacza. Wnioskodawca wykonywał pracę przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Wnioskodawca od dnia 2 grudnia 1992 r. pobierał zasiłek dla bezrobotnych.

W okresie od 01 marca 1993 r. do 21 czerwca 1993 r. wnioskodawca był zatrudniony w przedsiębiorstwie budowlanym (...) C., K. (...) s.c. w I. na stanowisku cieśli. W okresie do 07 marca 1994 r. do 31 grudnia 1994 r. J. F. zatrudniony był w firmie (...) Sp. z o.o. w W. na stanowisku monter. Aktualnie odwołujący nie pozostaje w stosunku pracy. Nie przystąpił również do Otwartego Funduszu Emerytalnego.

Sąd Okręgowy ustalił stan faktyczny na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach rentowych odwołującego się oraz w aktach sprawy, jak też zeznań świadków i samego odwołującego.

Sąd Okręgowy uwzględnił do ogólnego stażu pracy okres zatrudnienia wnioskodawcy w (...) Sp. z o.o. w W. od 7 marca 1994 r. do 31 grudnia 1994 r., ponieważ wnioskodawca udowodnił okres zatrudnienia świadectwem pracy- k. 24 akt ZUS. Natomiast nie uwzględnił okresu od 9 października 1995 r. do 10 listopada 1995 r. Wnioskodawca wskazał na rozprawie, że w ww. okresie został oddelegowany do pracy w RFN. Jak wynika ze świadectwa pracy z (...) Sp. z o.o., odwołujący od 1 maja 1995 r. do 31 maja 1996 r. pracował w tym zakładzie na stanowisku monter. Odwołujący nie przedstawił dowodu zatrudnienia w tym okresie, zaś z dokumentów przebiegu ubezpieczenia wynika, że od 9 października 1995 r. do 10 listopada 1995 r. miał przerwę w zatrudnieniu. Sąd nie uwzględnił do stażu ogólnego zatrudnienia wnioskodawcy w CYK-BUD T. C., K. (...) s.c. w I. w okresie od 1 sierpnia 1992 r. do 31 grudnia 1992 r. Z zeznań świadków G. R. i R. Ś. wynika, że odwołujący pracował ze świadkami jako cieśla na budowie w B. w spornym okresie. Przychodził do pracy codziennie i miał ciągłość pracy. Sąd odmówił wiary świadkom odnośnie wcześniejszego zatrudnienia w (...) s.c. przed dniem 1 marca 1993r., bowiem odwołujący nie przedstawił żadnych dokumentów osobowych pochodzących od pracodawcy poświadczających zatrudnienie.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków: J. G. i L. Z. co do charakteru pracy wykonywanej przez odwołującego w charakterze spawacza od dnia 09 sierpnia 1976r. do dnia 30 listopada 1992r. w Przedsiębiorstwie (...) w W..

W świadectwie pracy odwołujący miał wpisane stanowisko montera-spawacza, ale faktycznie wykonywał pracę spawacza. Zajmował się spawaniem instalacji ciepłowniczej i spawaniem produkcji opancerzonej dla wojska. W okresie od dnia 01 stycznia 1992 r. do dnia 30 listopada 1992 r. przebywał na urlopie bezpłatnym, dlatego też organ rentowy słusznie nie uwzględnił tego okresu do stażu pracy w warunkach szczególnych. W trakcie całego okresu zatrudnienia w powyższej firmie (...) przebywał na wyjazdach zagranicznych w NRD. Pobyt zagraniczny na budowie w okresie od 10 czerwca 1986 r. do 20 czerwca 1989 r. potwierdzony został przez świadka J. G., który podczas rozprawy w dniu 17 marca 2015 r. potwierdził pracę odwołującego na budowie w NRD w charakterze spawacza. Powyższe dokumentuje też świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach wydane przez (...) S.A.

W zakresie pracy w warunkach szczególnych należało też zaliczyć do prac określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983, nr 8, poz. 43) także pracę udokumentowaną przez wnioskodawcę od dnia 24 sierpnia 1973 r. do dnia 31 lipca 1976 r. w (...) S.A. w S., bowiem świadectwo pracy warunkach szczególnych spełnia wymogi powołanego rozporządzenia.

Sąd postanowił oddalić wniosek dowodowy z zeznań świadka J. S. zgłoszony w piśmie z dnia 18.11.2016 r. przez odwołującego, uznając że wniosek dowodowy jest spóźniony w świetle art. 217§2 k.p.c. przeprowadzenie tego dowodu spowodowałoby zwłokę w postępowaniu, zaś dowód ten mógł być zgłoszony wcześniej.

W uzasadnieniu stanu prawnego przywołano art. 184 ust.1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983, nr 8, poz. 43). Sąd Okręgowy uznał za udowodniony okres pracy w szczególnych warunkach w :

- Przedsiębiorstwie (...) od 09 sierpnia 1976 r. do dnia 9 czerwca 1986 r. i od 21 czerwca 1989 r. do 31 grudnia 1991 r. w wymiarze 12 lat, 6 miesięcy i 9 dni, w charakterze spawacza zgodnie z Wykazem A dział XIV, poz.12 rozporządzenia RM z 7.02.1983 r.;
- w (...) Przedsiębiorstwie (...) na budowie eksportowej od 10 czerwca 1986 r. do 20 czerwca 1989 r. w wymiarze 3 lat i 10 dni, w charakterze spawacza zgodnie z Wykazem A dział XIV, poz.12 rozporządzenia RM z 7.02.1983 r.;
- (...) S.A. w S. w okresie od dnia 24 sierpnia 1973 r. do dnia 31 lipca 1976r. w wymiarze 2 lat, 11 miesięcy i 6 dni, na stanowisku spawacza zgodnie z Wykazem A dział XIV, poz.12 rozporządzenia RM z 7.02.1983 r. oraz Wykazem, A dział XIV, poz.25 i Wykazem A dział IV, poz.39,na podstawie świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Odwołujący udokumentował 15 lat pracy w szczególnych warunkach, ale nie udowodnił 25-letniego stażu ogólnego i dlatego na podstawie art. 477¹⁴ KPC oddalił odwołanie.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył wnioskodawca i zarzucił:

I. naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, to jest naruszenie art. 233 § 1 KPC poprzez przekroczenie przez Sąd granic swobodnej oceny dowód przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, a polegającej w szczególności na: a) uznaniu, iż świadkowie R. Ś. i G. R. zeznawali na okoliczność pracy odwołującego się w przedsiębiorstwie (...) sp. z o.o. w W., podczas gdy świadkowie ci zeznawali na okoliczność pracy odwołującego się w firmie (...); b) nieuwzględnieniu w ogólnym stażu pracy zatrudnienia odwołującego się w firmie (...), jak również niewystarczające wyjaśnienie, czy okres pracy w (...) sp. z o. o. od 1 maja 1995r. do 31 maja 1996 r. został zaliczony do ogólnego stażu pracy odwołującego się - uzasadnienie w tym zakresie jest niejasne i nie wskazuje, jaki i czy w ogóle okres Sąd zaliczył do stażu pracy odwołującego się; c) nieuwzględnieniu sprostowania złożonego do ZUS przez firmę (...) sp. z o.o, która pismem z dnia 2 czerwca 2017 r. wskazywała, iż wnioskodawca był zatrudniony w firmie od 1 maja 1995r. do 31 maja 1996 r., a w miesiącach październiku i listopadzie 1995 roku pracował i składki za ten okres zostały odprowadzone, co jest udokumentowane w deklaracjach rozliczeniowych;

- naruszenia art. 217 § 1, art. 217 § 2, 227, 232 KPC poprzez nieuwzględnienie wniosku o przesłuchanie J. S., mimo iż odwołujący się nie miał innej możliwości wykazania zatrudnienia w firmie (...) sp. z o.o.; niedanie wiary świadkom G. R. i R. Ś. odnośnie pracy wcześniejszego zatrudnienia odwołującego się w firmie w CYK- BUD oraz brak wystarczającego wyjaśnienia, czy Sąd uznał okres pracy w firmie (...); pominięcie pracy w ramach umów zlecenia wykonywanej przez odwołującego się i brak ustosunkowania się w uzasadnieniu wyroku do tychże okoliczności, niewystarczające uzasadnienie nieuznanych przez Sąd okresów pracy odwołującego się, które to błędy doprowadziły do błędu w ustaleniach faktycznych w postaci przyjęcia, iż odwołujący się nie miał wymaganego stażu pracy, aby uzyskać prawo do wcześniejszej emerytury;

II. naruszenie przepisów prawa materialnego art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w zw. z art. 32 ust. 4 ustawy w zw. z § 4 ust. 1 cyt. rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i nieprzyznanie odwołującemu się emerytury.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty wniósł o zmianę wyroku i zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie odwołującemu się prawa do wcześniejszej emerytury oraz o zasądzenie na rzecz dowołującego się kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obydwie instancje, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania. Na podstawie art.382 KPC apelujący wniósł o dopuszczenie przez Sąd II instancji następujących dowodów na wskazane niżej okoliczności:

a) przesłuchania J. S. na okoliczność pracy w tym pracy w warunkach szczególnych odwołującego się, w szczególności w firmie: (...) Sp. z o.o. adres w aktach sprawy;

b) przesłuchania J. G. , A. G., A. W.;

c) sprostowania z dnia 02.06.2016 r. firmy (...) sp. z o.o. wraz z pismem do ZUS;

d) uzupełnionych akt wnioskodawcy znajdujących się w zasobach ZUS o dokumenty złożone do nich przez (...) sp. z o.o., zobowiązanie ZUS do ich złożenia do akt sprawy;

e) umowy zlecenia - StanArt. sp. z o.o.

- na okoliczność okresów składkowych i nieskładkowych odwołującego się, na okres pracy w nadgodzinach przez odwołującego się.

W uzasadnieniu swojego stanowiska apelujący wskazał, że nie wiadomo, czy Sąd Okręgowy uznał odwołującemu się okres jego pracy w firmie (...) s.c. do stażu ogólnego. Praca ta miała charakter pracy wykonywanej w warunkach umowy o pracę i winna być traktowana jako umowa o pracę również przez Sąd. Nie wiadomo również, czy Sąd ostatecznie dopuścił czy oddalił wniosek dowodowy w zakresie sprostowania złożonego do ZUS przez (...) sp. z o.o. w zakresie sprostowania dokumentacji złożonej do ZUS. Sąd pierwszej instancji w sposób niewystarczający ocenił ogólny staż pracy odwołującego się, który przez lata pracował cały czas w nadgodzinach. Mimo tylu lat pracy i niezdolności do pracy oraz bardzo złego stanu zdrowia (depresja, nadciśnienie tętnicze, choroby krążenia) nie może otrzymać emerytury.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego nie zasługiwała na uwzględnienie. Rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji jest prawidłowe i znajduje oparcie w materiale dowodowym zgromadzonym na etapie postępowania przed tym Sądem oraz w obowiązujących przepisach prawa.

Zgodnie z treścią art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t.: Dz.U. z 2017r., poz. 1383), ubezpieczeni urodzeni, jak wnioskodawca, po dniu 31 grudnia 1948

r., uzyskują prawo do emerytury po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 tej ustawy (60 lat dla mężczyzn), jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym oraz mają niezbędny okres składkowy i nieskładkowy, o którym stanowi art. 27 ustawy, tj. 25 lat dla mężczyzn. Niezbędnym warunkiem jest również nieprzystąpienie do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenie wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (niesporne w świetle oświadczenia pełnomocnika organu rentowego złożonego na rozprawie przed Sądem Apelacyjnym w Łodzi w dniu 28 marca 2017r. - na k. 45 akt sprawy) . Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) wnioskodawca winien wykazać co najmniej 15 lat pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wymienionych w załączniku do przedmiotowego rozporządzenia.

Na etapie postępowania apelacyjnego, w świetle niespornych ustaleń Sądu I instancji, wnioskodawca legitymuje się okresem 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Spór w sprawie sprowadzał się zatem do oceny, czy na datę wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, tj. na 1 stycznia 1999r. wnioskodawca posiada wymagany okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 25 lat, ponieważ organ rentowy w zaskarżonej decyzji uwzględnił wnioskodawcy okres 23 lat, 7 miesięcy i 21 dni. Sąd Okręgowy po przeprowadzeniu postępowania dowodowego ostatecznie ustalił ten staż na 24 lata, 5 miesięcy i 16 dni, uwzględniając do okresu składkowego i nieskładkowego dodatkowo zatrudnienie wnioskodawcy od 7 marca do 31 grudnia 1994r. w (...) spółce z o.o. w wymiarze 9 miesięcy i 25 dni. Wbrew zarzutom apelacji, z treści uzasadnienia Sądu Okręgowego wynika wprost , że sporny ww. okres został uwzględniony na podstawie złożonego świadectwa pracy (na k. 24 akt ZUS). Natomiast zeznania świadków R. Ś. i G. R. były przedmiotem oceny Sądu Okręgowego w odniesieniu do innego spornego okresu - od 1 sierpnia do 31 grudnia 1992r., kiedy wnioskodawca twierdzi, że pracował w CYK-BUD T. C., K. (...) s.c. w I. (str.5-6 uzasadnienia Sądu Okręgowego na k.174 akt sprawy). Z treści uzasadnienia wynika też wprost , że Sąd Okręgowy nie znalazł wystarczających dowodów potwierdzających ww. sporne zatrudnienie. Sąd I instancji ustalił, że wnioskodawca był zatrudniony w spółce (...) na podstawie umowy o pracę od 1 marca do 21 czerwca 1993r. jako cieśla na budowach. Sąd Okręgowy odmówił wiary świadkom R. Ś. i G. R. odnośnie wcześniejszego zatrudnienia w (...) s.c. przed dniem 1 marca 1993 r., bowiem odwołujący nie przedstawił żadnych dokumentów pochodzących od pracodawcy poświadczających to zatrudnienie. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, ocena dowodów poczyniona przez Sąd I instancji odnośnie spornego okresu od 1 sierpnia do 31 grudnia 1992r. nie przekracza granic swobodnej oceny dowodów zakreślonych art.233§ KPC. Wypada przypomnieć, że skuteczne postawienie zarzutu naruszenia zasad swobodnej oceny dowodów wymaga od strony, odwołującej się do niego, aby wykazała, w odniesieniu zindywidualizowanych dowodów, na czym polegała w odniesieniu do nich nieprawidłowość postępowania sądu w zakresie tej oceny i opartych na niej ustaleń. W szczególności dlaczego przeprowadzonej przez sąd oceny nie da się pogodzić z zasadami logicznego rozumowania i/lub regułami doświadczenia życiowego. Nie jest wystarczającym, dla uznania tego zarzutu za trafny aby strona przeciwstawiła ocenie i ustaleniom faktycznym sądu własnej wersji tychże. W takiej sytuacji bowiem polemika z nimi musiałaby zostać uznana za dowolną, nie uwzględniającą, że swobodna ocena dowodów przynależy do podstawowych elementów składających się na jurysdykcyjną kompetencję sądu. Wobec tego skuteczne podważenie oceny i ustaleń może nastąpić wyjątkowo, gdy nieprawidłowości w tym zakresie po stronie sądu niższej instancji mają rangę oczywistych, takich, które daje się potwierdzić w sposób nie budzący wątpliwości (por. wyrok SA w Krakowie, z dnia 10.11.2016 r. I ACa 760/16, opubl. w Legalis 1558632). Takich argumentów skarżący jednak nie sformułował. Odnosząc się do spornego okresu od 1 sierpnia do 31 grudnia 1992r. trzeba zwrócić uwagę ,że po pierwsze sam wnioskodawca nie wskazuje go we wniosku o emeryturę, mimo szczegółowego przedstawienia wszystkich pozostałych okresów. Poza tym pracodawca (...) s.c. zatrudnił go od 1 marca 1993 r. na podstawie umowy o pracę (na k.73 i 75 akt sprawy) i wystawił na tę okoliczność stosowne dokumenty po zakończeniu stosunku pracy. Stąd pojawia się pytanie, dlaczego ten sam pracodawca pomógł wcześniejszy okres zatrudnienia wnioskodawcy, skoro działał legalnie i zatrudniał pracowników na podstawie umów o pracę oraz wystawiał im stosowne dokumenty pracownicze, czego dowodem jest świadectwo pracy wnioskodawcy z 21 czerwca 1993r. Nadto, jak wynika ze złożonych przez stronę dokumentów, tylko za lipiec 1992r. (...) s.c. uiszczył zaliczkę na podatek dochodowy od umowy zlecenia bez

opłacania składek na ubezpieczenie społeczne. A zatem ewentualnie można przyjąć, że w lipcu 1992r. przez jeden miesiąc wnioskodawca pracował w CYK-BUD na podstawie umowy zlecenia bez opłacania należnych składek na ZUS (twierdzenie samej strony), co oznacza, że okresu tego jednego miesiąca w lipcu 1992r. nie można zaliczyć do okresów składkowych i nieskładkowych, o jakich mowa w art.6 i 7 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W tak ustalonych okolicznościach faktycznych ocena zeznań świadków R. Ś. i G. R. w odniesieniu do spornego okresu od 1 sierpnia do 31 grudnia 1992r., nie może być uznana za ocenę dowolną. Po pierwsze, świadkowie zeznawali na okoliczności sprzed około 25 lat. Poza tym G. R. miał pracować z wnioskodawcą w CYK-BUD tylko kilka dni w lipcu 1992r., a następnie dopiero w 1993r., co jest niesprzeczne z wersją, że w lipcu wnioskodawca pracował krótko na podstawie umowy zlecenia, a następnie do marca 1993r. Natomiast zeznania R. Ś., że wnioskodawca pracował od lipca 1992r. do wiosny 1993r. bez przerwy pozostają w sprzeczności ze zgromadzoną dokumentacją i to nie tylko z umowami o pracę z marca i kwietnia 1993r. oraz świadectwem pracy z czerwca 1993r, ale też z dokumentami z Rejonowego Urzędu Pracy w S.. Jak wynika bowiem z decyzji (...) z 1 grudnia 1992r., wnioskodawca od 1 grudnia 1992r. otrzymał zasiłek dla bezrobotnych, który pobierał do 28 lutego 1993r. (decyzja i zaświadczenie (...) na k.17 i 20 akt ZUS). Nie mógł zatem w tym samym okresie być zatrudnionym w spółce cywilnej (...). A zatem dokumentacja z (...) dodatkowo podważa wiarygodność zeznań świadka R. Ś., że wnioskodawca pracował z nim od lipca 1992r. do wiosny 1993r. bez przerwy. Załączone dokumenty wskazują bowiem jednoznacznie, że wnioskodawca pracował razem ze świadkiem w spółce cywilnej (...) , ale od 1 marca do 21 czerwca 1993r. i ten okres został prawidłowo zaliczony wnioskodawcy do ogólnego stażu pracy zarówno przez organ rentowy, jak i Sąd I instancji. Reasumując tę część wywodów, nie ma wystarczających podstaw faktycznych i prawnych, aby zanegować prawidłowość ustaleń Sądu Okręgowego co do tego, że wnioskodawca nie wykazał, aby w spornym okresie od 1 sierpnia do 31 grudnia 1992r. pozostawał w zatrudnieniu w spółce cywilnej (...) i stąd słusznie okres ten nie został uwzględniony do 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego, o jakim mowa w art.27 ust.1 pkt 1 w związku z art.184 ust.1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Ostatni z trzech okresów wskazanych w odwołaniu (obok ww.okresu od 1 sierpnia do 31 grudnia 1992r., który nie został uwzględniony przez Sąd Okręgowy i okresu od 7 marca do 31 grudnia 1994r., który uwzględniono) dotyczy 31 dni zatrudnienia w firmie (...) spółce z o.o. w W. od 9 października do 10 listopada 1995r. Pominięcie tego okresu zatrudnienia wyniknęło z pomyłki pracodawcy, którą sprostował, jak wynika z pisma spółki z 2 czerwca 2016r., przesyłając do ZUS prawidłowe deklaracje rozliczeniowe za październik i listopad 1995r. (pismo na k.187-188 akt sprawy). W tym zakresie apelacja wnioskodawcy jest zasadna, ponieważ przedstawione przez niego oryginalne dokumenty pochodzące od pracodawcy potwierdzają, że nie ma podstaw do wyłączenia w zakresie zatrudnienia w spółce (...) od 1 maja 1995r. do 31 maja 1996r. spornego okresu 31 dni od 9 października do 10 listopada 1995r. To oznacza, że okres składkowy i nieskładkowy, ustalony przez Sąd I instancji na 24 lata, 5 miesięcy i 16 dni, należy powiększyć o 31 dni, co daje 24 lata, 6 miesięcy i 17 dni okresów składkowych i nieskładkowych. W rezultacie uwzględnienie zarzutów apelacji we wskazanym wyżej zakresie nie wpływa na ostateczną ocenę zaskarżonego wyroku. Na marginesie można tylko wskazać, że okres zatrudnienia w spółce (...), co dla apelującego nie jest jasne, został zaliczony już przez organ rentowy: od 1 maja do 8 października 1995r. i od 11 listopada 1995r. do 31 maja 1996r. (por. karta przebiegu zatrudnienia –k.111 akt ZUS).

Za bezzasadne należy uznać zarzuty procesowe co do oddalenia wniosku o przesłuchania J. S. na okoliczność pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych w (...) Sp. z o.o., ponieważ 15 –letni staż pracy w warunkach szczególnych na etapie apelacji nie jest sporny. Odnośnie natomiast zaliczenia okresu zatrudnienia w (...) spółce z o.o. w W. do ogólnego stażu pracy trzeba zauważyć, że zgodnie ze świadectwem pracy i zaświadczeniem wydanym przez spółkę wnioskodawca był zatrudniony w spółce od 23 września do 31 października 1993r. (świadectwo pracy na k.79 akt sprawy i zaświadczenie na k.59 akt ZUS) . Przy tym, jak wynika z karty przebiegu zatrudnienia wnioskodawca ma zaliczony do ogólnego stażu pracy okres od 7 lipca do 29 października 1993r., co oznacza, że w sporze byłyby tylko 2 dni (30 i 31 października 1993r.), a więc jest to okoliczność nie mająca istotnego znaczenia w sprawie i choćby z tego względu oddalenie wniosku o przesłuchanie ww. świadka było zasadne (art.227 KPC) . Również w apelacji, zgłaszając zarzuty w tym zakresie i ponawiając wniosek dowodowy, skarżący nie sprecyzował, o jaki okres zatrudnienia chodzi, stąd należy przyjąć, zgodnie ze złożonymi dowodami, że jest to zatrudnienie od 23 września do 31 października 1993r.

Oddaleniu podlegały też wnioski dowodowe o przesłuchanie kolejnych świadków J. G. (przesłuchany na rozprawie w dniu 17 marca 2015r.), A. G. i A. W. , ponieważ skarżący nie sprecyzował okresów zatrudnienia, na jakie świadkowie mieliby być przesłuchani, a podana okoliczność pracy wnioskodawcy w godzinach nadliczbowych nie ma istotnego znaczenia dla ustalenia 25-letniego stażu ogólnego i rozstrzygnięcia prawa do emerytury (art.227 KPC). Odnośnie kopii umowy zlecenia załączonej do apelacji (na k.189 akt sprawy), trzeba zauważyć ,że potwierdza ona zawarcie przez wnioskodawcę umowy zlecenia ze spółką (...) w W. w okresie od 8 do 21 czerwca 1993r. Jest to jednak okres zaliczony do stażu ogólnego przez ZUS z tytułu zatrudnienia od 1 marca do 21 czerwca 1993r. w spółce (...).

Konkludując wszystkie powyższe rozważania, należy podkreślić ,że zarzuty apelacji odnoszące się do naruszenia prawa procesowego przy ustalaniu przez Sąd I instancji okresów składkowych i nieskładkowych wykazanych przez wnioskodawcę mogą odnieść swój skutek tylko w zakresie zatrudnienia w firmie (...) spółce z o.o. w W. od 9 października do 10 listopada 1995r. To oznacza , że bezsporny okres składkowy i nieskładkowy, ustalony przez Sąd I instancji na 24 lata, 5 miesięcy i 16 dni, należy powiększyć o 31 dni, co daje 24 lata, 6 miesięcy i 17 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Biorąc pod uwagę wskazany okres, bez znaczenia dla ustalenia wnioskodawcy prawa do emerytury pozostają dokumenty złożone przez apelującego już po zamknięciu rozprawy – dotyczący ekwiwalentu pieniężnego z tytułu niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego za 1992r. w wymiarze 11 dni po zakończeniu budowy eksportowej na rzecz (...) w W., jak też udzielonych w sumie 5 dni urlopów bezpłatnych w dniach 23-24, 30-31 grudnia 1996r. i 13 lipca 1997r. w trakcie zatrudnienia od 21 listopada 1996r. do 30 kwietnia 1999r. w (...) spółce z o.o. w S., ponieważ są to okresy zbyt krótkie (w sumie mniej niż jeden miesiąc) , aby mieć wpływ na prawo do żądanego świadczenia.

Z tych samych powodów, uznając dodatkowo złożone dowody na okoliczność pracy wnioskodawcy na terenie posesji matki w S. przy ul. (...) od 3 czerwca do 31 lipca 1992r. za spóźnione, należało je pominąć. Już zupełnie na marginesie można wskazać ,że dowody te nie mają wpływu na ustalenie prawa do emerytury, ponieważ odnoszą się do okresu niepełnych 2 miesięcy przy brakującym okresie co najmniej 6 miesięcy i nie potwierdzają pracy w gospodarstwie rolnym, o jakiej mowa w art.10 ust.1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS(okresy pracy w gospodarstwie rolnym przypadające przed dniem 1 stycznia 1983r.).

Reasumując, wnioskodawca nie wykazał, aby w ustawowym czasie do 1 stycznia 1999r. legitymował się 25-letnim okresem składkowym i nieskładkowym, i tym samym nie spełnił jednej z koniecznych przesłanek do nabycia emerytury w niższym wieku emerytalnym na podstawie art.184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z art.32 tej ustawy. W rezultacie podniesione zarzuty naruszenia prawa materialnego okazały się bezzasadne. W tym stanie rzeczy, nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w sentencji swojego wyroku.